

RTU studiju kurss "Pirmsskolas sporta mācības metodika"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1377
Nosaukums	Pirmsskolas sporta mācības metodika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Helēna Vecenāne - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā apgūst zināšanas un prasmes, lai iegūtu kompetences mācīt Veselības un fiziskās jomas mācību pirmsskolā, atbilstoši pamatprincipiem, kuri izvirzīti Skola 2030 un Ministru kabineta noteikumos Nr. 716 par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un sasniedzamajiem rezultātiem veselības un fiziskās aktivitātes mācību jomā pirmsskolā: bērns ar prieku iesaistās nodarbībās telpās un ārā un veido veselīga dzīvesveida ieradumus, apzinoties riskus veselībai un mācoties tos novērst, sev un citiem drošā veidā pārvietojas pa dažādām šķēršļu joslām un piedalās kustību rotaļās, apvienojot soļošanu, skriešanu, rāpošanu, rāpšanos, notur līdzsvaru, pārvieto priekšmetus un pārvar šķēršļus, izvēloties darbības veidu atbilstoši situācijai, daudzveidīgi izmanto sīkās motorikas prasmes, apzinās savu dzimumu un ķermeņa neaizskaramību, ikdienā regulāri ievēro personīgo higiēnu, stāsta, kādi individuālie aizsardzības līdzekļi jālieto dažādās kustību aktivitātēs.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Atbalstīt studentu profesionālo kompetenču izaugsmi par pirmsskolas izglītības programmas jomas "Veselības un fiziskās aktivitāte" saturu un sporta un veselības nodarbību plānošanas, organizēšanas un vadīšanas pamatprincipiem. Studiju kursa uzdevumi: 1. Nodrošināt iespēju veselības un fiziskas aktivitātes jomas mācības mācīšanas kompetenču apguvi. 2. Atbalstīt mācību procesa plānošanas un īstenošanas pedagoģisko iemaņu veidošanos. 3. Nodrošināt iespēju apgūt izglītojamo mācīšanās snieguma un izaugsmes analītisko vērtēšanu. 4. Attīstīt kritiskās domāšanas, pašanalīzes un profesionālās kompetences pilnveidošanas prasmes.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Apgūto tematu materiālu apkopojums, izvērtējums un analīze, darba mapes prezentācija. 2. Pamatkustības un to praktiskais lietojums. Vingrojumu un vingrinājumu kopumu ar un bez inventāra sastādīšana atbilstoši bērnu vecuma posmam. Praktiski demonstrēt izplānotās aktivitātes. 3. Vingrinājumu kopuma izveide un vadīšana ar un bez inventāra. 4. Fiziskās aktivitātes (pārvietošanās, šķēršļu pārvarēšana un priekšmetu pārvietošana). Praktiski demonstrēt izplānotās aktivitātes - 2 šķēršļu joslu izplānošana un vadīšana. 5. Kustību rotaļu un stafešu izvēle, modelēšana, variantu veidošana pirmsskolā (12 kustību rotaļu atlase un praktiska vadīšana, atbilstoši bērnu attīstības vecuma posmam – divas k/r katram vecumam; Sastādīt un novadīt 2 stafetes bērniem 3 izglītības posmā). 6. Sagatavot "Prāta vingrošanas"(Brain gym) smalkās un lielās muskulatūras vingrinājumu plānus un praktiski demonstrēt vingrinājumu kopumus katrai pozīcijai – smalkai un lielai muskulatūrai. 7. Ritmiskās kustības mūzikas pavadījumā, ritmisko kustību kopumu sastādīšana un vadīšana pielietojot dažādu inventāru. 1 kustību kopuma mūzikas pavadījumā sastādīšana un vadīšana; 1 priekšnesuma izveide un prezentācija. 8. Sporta rotaļnodarbības modelēšana. Praktiski novadīt patstāvīgi izstrādātu sporta rotaļnodarbību. Refleksija par vadītām aktivitātēm. Konstruktīvi analizēt savu un kolēģu darbību. 9. Sporta pasākumu plānošana organizēšana un vadīšana (modelēšana).. Refleksija par vadītām aktivitātēm.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Cukura A., Cukura-Akmene, D. (2016). Vispārējie vingrinājumi logoritimikā. Rīga: Pētergailis 2. Dēliņa, A. (2023). Pirkstiņi gaisā! Pirkstiņrotāļas un ķermeņa kustību rotaļas. Rīga: Zvaigzne ABC 3. Dravniece, I. (2018). Latviešu tautas tradicionālās rotaļas. Rīga: LSPA. Skatīts: [25.10.2024]. Pieejams: https://www.lspa.lv/files/research/2018/LATVIESU_TAUTAS_TRADICIONALAS_ROTALAS_ML_2018.pdf 4. Dravniece, I. (2022). Aktivitātes un rotaļas ar izpletni. Pieejams: https://www.lspa.lv/files/2022/IZPLETNIS%202022%20M%C4%81jaslapa.pdf 5. Dravniece, I., Upītis, I., Solovjova, J. (2017). Latviešu tradicionālās spēles un rotaļas gadskārtu un godu svētkos. Skatīts: [25.10.2024]. Pieejams: https://www.lspa.lv/files/research/2017/I_Dravniece_I_Upitis_J_Solovjova.pdf 6. Jansone, R., Fernāte, A., Bula-Biteniece, I. (2016). Sporta pedagogija vakar, šodien, rīt. Rīga: RaKA 7. Karlovska, R. (2017). Līdzsvara attīstība pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem pamatkustībās. Rīga: Zvaigzne ABC 8. Lāriņš, V. (2022). Sporta medicīna. Rīga: Jumava 9. Ministru Kabineta 2018. gada 21. novembra noteikumi Nr. 716 "Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pirmsskolas izglītības programmu paraugiem". Latvijas Republikas tiesību akti. Pieejams: https://likumi.lv/ta/id/303371/redakcijas-datums/2019/09/01 10. Skola 2030. (n.d.). Pirmsskolas mācību programma. Skatīts: [25.10.2024]. Pieejams: https://mape.gov.lv/catalog/materials/1F6E6155-9FAF-4B29-A41D-A3AF9A965B4F/view 11. Skolo.lv (n.d.). Veselība un fiziskās aktivitātes. Skatīts: [25.10.2024]. Pieejams: https://skolo.lv/course/view.php?id=159123 Papildu / Additional: 1. Krētaīne, A., Vecenāne, H. (2024). Assessing Physical Literacy of Pre-School Children – A Systematic Literature Review. Education. Innovation. Diversity, 2024, Vol. 1, No. 8, 101.-112.lpp. e-ISSN 2661-5401. Pieejams: doi:10.17770/eid2024.1.7930 2. Krētaīne, A., Vecenāne, H.(2025). Characteristics of the Physical Literacy of Preschool Children. Education Sciences, 2025, Vol. 15, No. 7, 835.-864.lpp. Pieejams: doi:10.3390/educsci15070835 3. Šternfelde, I. (2017). Stikās motorikas attīstīšana pirmsskolas vecuma bērniem : metodiskais materiāls. Rīga: Pētergailis 4. Valsts izglītības satura centrs (2019). Veselības un fiziskās aktivitātes mācību joma: Mācību un metodiskais līdzeklis pirmsskolas mācību programmas īstenošanai. 5. Veselības un fiziskās aktivitātes joma. (Skola 2030). Skatīts: [25.10.2024.]Pieejams: https://mape.gov.lv/catalog/materials/83200B5E-632C-488B-BBDF-AB14C6D135D8/view 6. Wedin – Nivbrant E. (2015). Playing Music with the Whole Body: eurhythmics and motor development. Stockholm: Gehrmans Musikforlag, 312 lpp. Citi informācijas avoti/ Other sources of information: 1. RTU LA bibliotēkā pieejamie žurnāli, grāmatas un datu bāzes, atbilstoši nozarei. 2. Studējošiem pieejams vairākas zinātnisko publikāciju datubāzes – EBSCO, Letonika, ScienceDirect, SCOPUS, Web of Science un Cambridge Journals Online u.c. Interneta resursi/ Internet resources: 1. https://www.pdst.ie/sites/default/files/Teaching%20FMS%20in%20Games%20Booklet%2012.10.17.pdf 2. https://curriculum.sd33.bc.ca/sites/curriculum.sd33.bc.ca/files/2024-10/Movement%20Games.pdf
Nepieciešamās priekšzināšanas	Cilvēka anatomijā un fizioloģijā, Pedagoģijas un psiholoģijas, un emocionālās mācīšanās jautājumos

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. temats. Normatīvais regulējums attiecībā uz sporta nodarbībām pirmsskolā; Sasniedzamie rezultāti veselības un fiziskās aktivitātes jomā pirmsskolā; Sporta aktivitāšu un nodarbību plānošana, organizēšana, vadīšana un vērtēšana. 1. lekcija: Ievadlekcija/Pirms-skolas Veselības un fiziskās aktivitātes programma un tās vadlīnijas. 2.lekcija: Veselīga dzīvesveida pamatkonceptijas. Veselīgu paradumu veidošanās nosacījumi, galvenās veselīga dzīvesveida komponentes, veselību veicinošu fizisko aktivitāšu saturs, higiēnisko prasmju un iemaņu apguve pirmsskolā. Normatīvais regulējums attiecībā uz sporta nodarbībām pirmsskolā; Sasniedzamie rezultāti veselības un fiziskās aktivitātes jomā pirmsskolā; Sporta aktivitāšu un nodarbību plānošana, organizēšana, vadīšana un vērtēšana.	4	8	2	10
3.lekcija: Sasniedzamie rezultāti Veselības un fiziskās aktivitātes jomā pirmsskolā: 1) fiziskās aktivitātes -pārvietošanās; 2) fiziskās aktivitātes -šķēršļu pārvarēšana; 3) fiziskās aktivitātes. Priekšmetu pārvietošana; 4) drošība un veselība -veselīgs dzīvesveids; 5) drošība un veselība - izvairīšanās no traumatisma. 4. lekcija: Bērna gatavība skolai fizisko aktivitāšu izpratnē. Sporta nodarbības uzbūve, mērķi, līdzekļi, organizēšanas formas pirmsskolā sasniegamo rezultātu sasniegšanai. Mērķtiecīgs kustību prasmju apguves process ar daudzveidīgu līdzekļu lietošanu kopsakarībā ar bērna attīstību kopveselumā.	4	6	2	8
2. temats. Fiziskās aktivitātes (pārvietošanās, šķēršļu pārvarēšana un priekšmetu pārvietošana). Sasniedzamo rezultātu līdzeklis – vingrošana, vingrojumu un vingrinājumu mācīšanas un mācīšanās didaktiskie, teorētiskie un metodiskie pamatprincipi.	4	6	2	8
3. temats. Kustību rotaļas, k/r mācīšanas un mācīšanās didaktiskie, teorētiskie un metodiskie pamatprincipi pirmsskolā. Stafetes, stafešu izpildīšana un vadīšana bērniem 3.izglītības posmā.	4	6	2	8

4. temats. Ritmika un ritmiskās kombinācijas pirmsskolā.	4	6	2	8
5. temats. Prāta vingrošana (Brain gym)	4	8	2	8
5. lekcija. Prāta vingrošanas teorētiskais pamatojums.				
6. temats. Āra fiziskās aktivitātes	4	4	2	8
6 lekcija. Āra fizisko aktivitāšu organizēšana un vadīšana				
7. temats. Sporta un veselības dienu u.c. pasākumu organizēšana. Sadarbība ar ģimeni.	4	8	2	10
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1. Pārziņa Pirmsskolas izglītības standartu Veselības un fiziskās aktivitātes jomā. 2. Ir izpratne par jaunākām tendencēm veselības izglītības un pirmsskolas sporta pedagoģijas mūsdienu pamatnostādnēm. 3. Ir zināšanas par mūsdienu veselības un fizisko aktivitāšu rotaļnodarbību vadīšanas metodoloģiju, pedagoģiskām pieejām to organizēšanā, drošu un bērncentrētu mācību vides radīšanu. 4. Ir zināšanas par veselības un fiziskās aktivitātes jomas mācību satura plānošanu un īstenošanu āra vides apstākļos.	Pārbaudes darbs: Apgūto tematu materiālu apkopojums, izvērtējums un analīze, darba mapes prezentācija. Pārbaudes darbs: analizēt un izvērtēt divas novērotās sporta nodarbības, pievēršot uzmanību gan pedagoģiskajiem, gan sporta teorijas aspektiem; Studenta praktisko iemaņu demonstrējums daudzveidīgu fizisko aktivitāšu vadīšanā atbilstoši bērnu vecuma posmam.
PRASMES: 1. Prot analizēt un interpretēt izglītības jomas politikas dokumentus un mācību satura standartus, sasaistot to saturu ar darbību mācību procesā. 2. Prot daudzpusīgi izmantot iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas sporta rotaļnodarbību plānošanā, organizēšanā un vadīšanā. 3. Prot radīt bērniem motivējošu mācību vidi ar mūsdienīgiem veselību veicinošiem fiziskās aktivitātes līdzekļiem, veicinot caurviju prasmju attīstību. 4. Māk izmantot un radoši pielāgot sporta inventāru fizisko aktivitāšu organizēšanā, ievērojot drošības noteikumus.	Pārbaudes darbs: Apgūto tematu materiālu apkopojums, izvērtējums un analīze, darba mapes prezentācija. Pārbaudes darbs: analizēt un izvērtēt divas novērotās sporta nodarbības, pievēršot uzmanību gan pedagoģiskajiem, gan sporta teorijas aspektiem; Studenta praktisko iemaņu demonstrējums daudzveidīgu fizisko aktivitāšu vadīšanā atbilstoši bērnu vecuma posmam.
KOMPETENCE: 1. Spēs izplānot un novadīt fiziskās aktivitātes mūzikas pavadījumā. 2. Spēs izvēlēties atbilstoši bērnu vecuma posmam atbilstošas fiziskās aktivitātes plānojot, organizējot un vadot sporta rotaļnodarbības, ievērojot drošības pasākumus. 3. Spēs patstāvīgi un sadarbībā ar kolēģiem plānot un vadīt mācību procesu, izvēloties mācību metodes atbilstoši sniedzamajiem rezultātiem, izglītojamo vecumposmam, sagatavotībai un drošības noteikumiem.	Eksāmens: Sporta rotaļnodarbības modelēšana-tiek demonstrētas praktiskās prasmes un metodika sporta jomā.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Pārbaudes darbs: Apgūto tematu materiālu apkopojums, izvērtējums un analīze, darba mapes prezentācija.	30
Pārbaudes darbs: analizēt un izvērtēt divas novērotās sporta nodarbības, pievēršot uzmanību gan pedagoģiskajiem, gan sporta teorijas aspektiem; studenta praktisko iemaņu demonstrējums daudzveidīgu fizisko aktivitāšu vadīšanā atbilstoši bērnu vecuma posmam.	30
Eksāmens: Sporta rotaļnodarbības modelēšana-tiek demonstrētas praktiskās prasmes un metodika sporta jomā.	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	